

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
ตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสภาพการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีข้อ
ค้นพบดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า

1.1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และผู้แทนครูใน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ใน
ระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด
1 ด้าน และในระดับการปฏิบัติมาก 16 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ดังนี้ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา
คือ ด้านการวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก
($\bar{X} = 4.44$) และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา อยู่ใน
ระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.29$)

1.2 ตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และ
โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติ

มาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด 1 ด้าน และใน ระดับการปฏิบัติมาก 16 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการ วางแผนงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือ ด้านการวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.44$) และ ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.29$)

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

2.1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และผู้แทนครู ในคณะกรรมการสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และผู้แทนครูใน คณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อ ทดสอบเป็นรายคู่ผลว่าครูวิชาการและผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกับผู้บริหาร สถานศึกษา

2.2 ตามขนาดโรงเรียนโดยรวมพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่ พบว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก

3. ผลข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ข้อเสนอแนะ พิจารณาเป็นรายด้าน ที่เป็นอันดับแรก ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น ควรอบรม ชี้แจง แนะนำผู้นำหรือคณะจัดทำให้มีความเข้าใจเห็นสำคัญและ ดำเนินการได้ 2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ 3. ด้านการ จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ควรลดกิจกรรมให้น้อยลงเพื่อให้ครูได้มีเวลาสอนนักเรียน 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรเพิ่มกิจกรรมให้ปฏิบัติจริง 5. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการเรียนรู้จากสภาพจริงให้มาก 6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรทำการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง 7. ด้านการ

วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรมีการนำแนวทางการวิจัยไปใช้ให้เกิดผล
 อย่างเป็นรูปธรรม 8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ควรจัดสรรงบประมาณใน
 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 9. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการกำกับและติดตามอย่างต่อเนื่อง
 และเป็นปัจจุบัน 10. ด้านการแนะแนว ควรมีการเสริมสร้าง เทคนิค วิธีการแนะแนว ใน
 รูปแบบต่าง ๆ แก่ครูแนะแนว 11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน
 การศึกษา ควรมีการอบรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
 โดยบุคลากรทุกคนจะต้องรับรู้ 12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ควร
 มีการอบรมให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้มีความรู้ในด้านวิชาการอย่างน้อยปีละ 1
 ครั้ง 13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
 ควรมีการพูดคุยกันในระดับผู้บริหารในเรื่องการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น
 14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน
 ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์ เลียงตามสาย ข้อมูลข่าวสาร
 ระหว่างโรงเรียนต่อชุมชนสม่ำเสมอ 15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน
 ด้านวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารควรเป็นผู้นำด้านวิชาการ โดยยึดระเบียบแนวปฏิบัติเป็น
 สำคัญ และกระตุ้นเตือนผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ 16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อ
 ใช้ในสถานศึกษา ควรมีหนังสือให้พร้อมในการเปิดเทอมใหม่ 17. ด้านการพัฒนาและใช้
 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อ
 การศึกษา

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายคือ

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และผู้แทน
 ครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก
 สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 หนองคาย เขต 2 ตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และ
 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติ

มาก ทั้งนี้เนื่องจากได้รับงบประมาณ และการสนับสนุนอย่างเพียงพอ และในด้านปฏิบัติงานบุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อภินันท์ นาเลาะห์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ของโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านพัฒนาบุคลากร มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูในคณะกรรมการสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูในคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่าครูวิชาการและผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับถาวร ดอนจันทร์โคตร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย พบว่า 1. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านการแนะแนว มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 2. ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการดำเนินงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับบันลือ พลพันธ์ (2550 : ค) ได้ศึกษาสภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม พบว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอนมีความ

คิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม แลเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ส่วนด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผู้บริหาร ครูวิชาการและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจาก สภาพความพร้อมของโรงเรียนแต่ละขนาดไม่เท่ากัน โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางมีความพร้อมในด้านบุคลากรงบประมาณอาคารสถานที่ชุมชน มากกว่าขนาดเล็กสอดคล้องกับงานวิจัยของบันลือ พลพันธ์ (2550 : ค) ได้ศึกษาสภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ

สถานศึกษาอื่น โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนควรนำข้อมูลจากรายงานวิจัยนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

1.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนควรปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยกับสถานศึกษา บุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

1.4 ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กควรปรับปรุงและพัฒนาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และด้านการแนะแนว ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อทำการวิจัยแนวทางการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในลักษณะเดียวกันในเขตอื่น ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันจะได้ทราบว่าแนวทางการดำเนินงานวิชาการของจังหวัดนั้น ๆ อยู่ในระดับใด เพื่อจะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงงานวิชาการ

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งเสริมให้แนวทางการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนประสบผลสำเร็จเพื่อจะได้นำปัจจัยไปปรับปรุงส่งเสริมพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ